

TEACHERS' AND PARENTS' COLLABORATION FOR STUDENTS

PEDAGÓGUSOK ÉS SZÜLŐK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A TANULÓKÉRT

Pusztai Gabriella, Ceglédi Tímea, Bacskai Katinka, Papp Hunor (szerk.)

**2025
DEBRECEN**

CHERD Műhelytanulmányok sorozat
Absztraktkötet

Teachers' and parents' collaboration for students
Pedagógusok és szülők együttműködése a tanulókért
Az MTA-DE-CSATOKK Kutatócsoport zárókonferenciája
Absztraktkötet

Szerkesztők:

Pusztai Gabriella, Ceglédi Tímea, Bacskai Katinka, Papp Hunor

2025. február 13.

Debreceni Egyetem Főépület II. em. Karácsony Sándor terem

A konferencia szakmai bizottsága:

Prof. dr. Pusztai Gabriella
Dr. Bacskai Katinka
Dr. Ceglédi Tímea
Dr. Kocsis Zsófia

Angol nyelvi lektor: Dabney-Fekete Ilona, Johnathan Dabney

Kiadja a CHERD-Hungary
CHERD Műhelytanulmányok sorozat
Debrecen, 2025

ISBN 978-615-6012-33-3

A program a Miniszterelnökség, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával valósult meg.

A szakmai anyagok alapját képező kutatást és a kötet szerkesztését a MTA-DE-Családok és Tanárok Kooperációja Fejlesztő Kutatócsoport (Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar) hajtotta végre és a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programja, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap támogatásával megvalósult Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program támogatta. A szerkesztés a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíj támogatásával készült.

A konferencia és a kutatás támogatói

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

DEBRECENI
EGYETEM

Tartalomjegyzék

Pusztai Gabriella; Ceglédi Tímea; Bacskai Katinka; Papp Hunor:	
Pedagógusok és szülők együttműködése a tanulókért	5
Plenáris előadások	8
Colombo, Maddalena: The Sociology of Inclusive Education. Theoretical Framework and the Italian Case	9
Santagati, Mariagrazia: Parental Involvement. From Theory to Practice	10
Keynote előadások	11
Pusztai Gabriella: Szülői percepciók a család-iskola partnerségi gyakorlatokról	12
Bacskai Katinka: A sajátos igényű gyermeket nevelő szülők iskolai bevonódása. Négy kutatás konklúziója	14
Ceglédi Tímea; Pusztai Gabriella; Fónai Mihály; Hegedűs Gabriella; Pally Katalin; Bacskai Katinka; Fekete Emese Kincső; Godó Katalin; Papp Hunor: Kultúraazonos család-iskola partnerség	16
Csók Cintia: A pedagógiai munkát támogató szakemberek jelentősége a család-iskola partnerségben	18
Chrappán Magdolna: Pedagógushallgatók felkészítése a képzésben a szülőkkel való kapcsolattartásra	20
Pusztai Gabriella; Ceglédi Tímea; Bacskai Katinka; Pally Katalin: 82 jógyakorlat egy kézikönyvben – A gyakorlatban alkalmazott tapasztalatok gyűjteménye	22
Kocsis Zsófia: Társasjáték tervezése a szülői részvétel érdekében	24
Konferencia absztraktok	26
Abdullah, Berivan; Dabney-Fekete, Ilona Dóra; Ceglédi, Tímea: A Resilience-focused Approach in Language Learning among Students from Low-income Families	27

Biró, Barbara; Ceglédi, Tímea: Insuperable Language Inequalities? A Reflecting Study on Bernstein's Linguistic Codes Theory and its Critique	29
Csák Zsolt; Fényes Hajnalka; Pusztai Gabriella: Az anyák és apák középiskolai bevonódásának hatása a hallgatói eredményességre	31
Demeter-Karászi, Zsuzsanna: Specificities of Parent-school Cooperation in the Church-run Sector	33
Fekete Emese Kincső; Ceglédi Tímea: Tanári reflexiók a szülői bevonódásról. A szülők reziliens támogatása	35
Fodor Ivett; Soós Csilla; Bacsikai Katinka: A fiúk érzelmi fejlődése a szülők hatására. Szisztematikus szakirodalombemutató	37
Hegedűs, Gabriella; Major, Enikő: Enhancing Parental Involvement in Education: Strategies and Implications	39
Hornýák Ágnes; Godó Katalin; Ceglédi Tímea; Pusztai Gabriella: A szülő mint erőforrás a mentorálásban	41
Horváth Lili: A „sorstársak” és „testvérközösségek” szerepe a gyermekvédelmi gondoskodásban felnövő reziliens hallgatók életútjában	43
Kas Dorka; Kocsis Zsófia: „A helikopterszülők nyomában!” A szülői bevonódás a helikopterszülői magatartás tükrében	45
Kádár Lilla: Az alternatív pedagógia lenyomata a hagyományos oktatásban	47
Miklódi-Simon, Zsófia; Kovács-Nagy, Klára; Kocsis, Nóra; Csók, Cintia: Common Goals, Shared Responsibility: The Relationship Between Foster Parents and Teachers	49
Papp, Hunor: Bridging the Gap: The Impact of the Let's Teach for Hungary Mentoring Programme on Disadvantaged Students' Future Aspirations	51
Pelyvás, István Márton; Kovács-Nagy, Klára: The Role of Parental Involvement in Functional Movement Skills in School-Aged Children ...	53

Rusznák, Anett; Pusztai, Gabriella: Parental Involvement in Hungarian Secondary Schools.....	55
Sávai-Átyin Regina; Bacskai Katinka; Kovács Karolina Eszter; Hrabéczy Anett; Dan Beáta: A szakadék áthidalása: A szülői szerepvállalás szerepe a sajátos nevelési igényű tanulók teljesítményének és fejlődésének javításában a magyar iskolákban.....	57
Sivadó Georgina; Kovács Karolina Eszter: A szülői bevonódás alakulása a testvérsorrend, az önértékelés, a reziliencia és a társas támasz függvényében	59
Szilágyi, Edit: Parental Involvement in Hungarian Kolping Secondary Schools.....	61
Veress Anna Edit; Kocsis Zsófia: A család szerepe a munkához való viszony kialakulásában	63
A konferencia rövid programja.....	65
Iránytű.....	67
Köszönetnyilvánítás.....	72
A CHERD Műhelytanulmányok sorozat korábban megjelent kötetei	73

Pusztai Gabriella; Ceglédi Tímea; Bacskai Katinka; Papp Hunor:
Pedagógusok és szülők együttműködése a tanulókért

A Magyar Tudományos Akadémia Köznevelés-fejlesztési Kutatási Programjának (MTA-KFKP) célja új tudományos kutatási eredmények becsatornázása a nevelés és az oktatás világába. Kiemelt szerepet kapnak azok a kutatási-fejlesztési projektek, amelyek hozzájárulnak a tudásátadás mellett az értékek közvetítéséhez is a pedagógiai szemlélet és módszerek fejlesztése révén.

Az MTA-KFKP támogatását elismert kutatócsoportok nyerték el, köztük a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karán működő MTA-DE-Családok és Tanárok Kooperációja Fejlesztő Kutatócsoport (MTA-DE-CSATOKK) is. A szakértői team tudását gazdagították a nemzetközi partnereink, a Kar oktatói, a CHERD-Hungary senior és junior kutatói, valamint a partnerként bevont iskolák pedagógusai, segítő szakemberei és vezetői. A tudományos utánpótlás képzés szempontjából is különleges áttörést jelentett a kutatási-fejlesztési program, hiszen a munkacsoportokban egyenrangú félként képviseltették magukat a pedagógusképzésben résztvevő hallgatók, akik a CHERD-Hungary Oktatáskutató Gyakornoki Program kutatóiként csatlakoztak az MTA-DE-CSATOKK-hoz.

A nagyívű négyéves munka számos szintéren foglalt magába kutatási-fejlesztési tevékenységeket. Szisztematikusan feltérképeztük a szülői bevonódás, a család-iskola partnerség témakörének nemzetközi szakirodalmát (közel 282 feldolgozott forrást csatornáztunk be a hazai neveléstudományi tudásbázisba), problémafeltáró interjúkat készítettünk pedagógusokkal (N = 45), megszólaltattuk a szülőket (N = 1002), az általános iskolai diákokat (N = 206) és a pályára készülő pedagógusokat (N = 1336) egyaránt. Erre a kutatás-alapú tudásra, s a partneriskolák tapasztalataira építve hiánypótló fejlesztéseket végeztünk. Jógyakorlatgyűjteményt állítottunk össze a család-iskola partnerség hazai és nemzetközi tudásának szintézise révén. Társasjátékot fejlesztettünk a rendelkezésünkre álló tudás játékos formában történő átadására, az iskolákban dolgozó pedagógusokat, vezetőket és szakembereket

megcélózva. A tanárképzés és tanártovábbképzés számára tananyagot állítottunk össze, amely hozzájárul a családok és iskolák kooperációjának kiépítéséhez és elmélyítéséhez.

Kutatási eredményeink és fejlesztéseink rövid- és hosszútávon egyaránt segítenek, hogy a család-iskola partnerség még erősebb alapokat nyújtson a diákok elköteleződésének, eredményességének javításához. Kiemelt figyelmet szenteltünk az olyan célcsoportoknak, mint a karrierjüket társadalmi hátrányokból indító tanulók, a roma/cigány tanulók, a különleges bánásmódot igénylő tanulók, valamint érintettük az őket támogató aktorok széles körét, mint a leendő és jelenlegi pedagógusok, segítő szakemberek.

Eredményeink növelték a hazai pedagógusok és kutatók munkájának nemzetközi beágyazottságát, hiszen partnerséget építettünk ki a téma elismert kutatóival és intézményeivel (European Research Network About Parents in Education; International Network of Scholars at Johns Hopkins University, Center on School, Family, and Community Partnerships). Tudományos eredményeink pozitív visszajelzést kaptak rangos nemzetközi folyóiratokban (pl. International Journal of Inclusive Education; British Journal of Religious Education), konferenciákon (pl. 21st International Roundtable on School, Family, and Community Partnerships, Philadelphia PA), oktatáspolitikai fórumokon (pl. Educational Leadership Network Europe).

A zárókonferencia lehetőséget adott arra, hogy a négyéves program sikereit ne csak bemutassuk, hanem azokra építve folytassuk a megkezdett párbeszédet partnereinkkel, akik között köszönthettük a nemzetközi kutatóhálózat tagjait, a Bölcsészettudományi Kar vezetését, az iskolák fenntartóit, vezetőit, pedagógusait és segítő szakembereit egyaránt. A közös munka folytatásának egy fontos alapkövét tettük le a Pedagógiai Kutatást és Fejlesztést Támogató Iskola Jelvény megalapításával és tizenöt iskolának való odaítélésével.

A jelen kötet a négyéves K+F Programból kínál szerény ízelítőt. Mivel a nagyívű munkának csak egy egészen apró szeletét érinthettük a konferencián, az utolsó fejezetben iránytűt adunk az MTA-DE-CSATOKK további eredményeinek megismeréséhez is. Kötetünkkel

fontos építőkövet szeretnénk kínálni a híd tovább építéséhez, amely közelebb hozza egymáshoz az iskolák értékes szakmai tudását és a tudományos kutatási eredményeket.

Debrecen, 2025.02.13.

Szerkesztők